

НАРОДНА СКУПШТИНА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ О РАДУ СРПСКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ЗА ВРЕМЕ СКУПШТИНСКОГ РАДА

ЦЕНА ЈЕ ЛИСТУ:

ЗА СРБИЈУ 6 дин. МЕСЕЧНО
ОД ЈЕДНОГА БРОЈА 0.40 дин.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ ПОШТАНСКОГ САВЕЗА 15 дин. МЕСЕЧНО

ПРЕТИЛАТУ ПРИМА
КРАЉЕВСКО-СРПСКА ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА

УРЕЂУЈУ СКУПШТИНСКИ СЕКРЕТАРИ:
РАНКО ПЕТРОВИЋ, ДОБРОСЛАВ РУЖИЋ, ЉУБ. П. ЋИРИЋ.

БРОЈ 18

СУБОТА 22 ДЕЦЕМБРА 1890

ГОДИНА I

26 САСТАНАК

9 децембра 1890 год. у Београду.

ПРЕДСЕДАВАО ПОТПРЕДСЕДНИК

Паја Вуковић

СЕКРЕТАР

Љуб. Ћирић

(наставак)

ПРЕДЛОГ

закона о одстојању места

Чл. 1.

Од данас па за годину дана, окружни инжењери дужни ће бити да измере у својим окрузима одстојања села од села и ових од вароши.

Министарство грађевине утврдиће ова одстојања места за целу годину.

Чл. 2.

Према овим одстојањима плаћа ће се како државним тако и самоуправним служитељима од стране свију надлежности припадајуће овима дијурне.

Чл. 3.

Закон овај ступа у живот кад га Краљ потпише.

2 новембра 1890 год.

у Београду.

ПРЕДЛАГАЧ,
Атанасије Вучковић,
НАР. ПОСЛАНИК.

ПОВУДА:

Књига, у којој би тачно била обележена одстојања свију места у Србији и која би вредила за сва јавна надлежства, одавно је требала да егзистира у нашој држави.

Атан. Вучковић,
НАР. ПОСЛАНИК.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

о поступању са бањама, државним и манастирским добрима и рудницима, и о црквеним, манастирским и еснафским приходима

Чл. 1.

Најдаље кроз 2 месеца држава ће одредити разне стручне комисије, које ће тачно констатовати, против које су болести

које од наших бања добре, која су наша државна имања за коју употребу добра, који пољско-привредни, сточарски, пчеларски, винарски и т. д. радови на ком манастирском имању најбоље могу успевати, и који су рудници за које добри.

Чл. 2.

Када речене комисије посвршавају своје послове, одмах ће држава одредити друге стручне комисије, које ће, према квалификацијама у чл. 1. овог закона, дефинитивно специјализирати, на ком ће се од речених имања подићи примерно земљоделство, сточарство, пчеларство, виноградарство и т. д. и који ће се од рудника почети најпре експлоатисати.

Чл. 3.

Државна и манастирска добра, која се у разним привредним гранама за примерна употребе, имаће своје стручне економне пчеларе, виноградаре, шумаре и т. д.; на многима од ових подизаће се и разне пољопривредне школе.

Чл. 4.

О целој уредби разноврених пољско-привредних радова на свима државним и манастирским добрима и о одговорности за сваку грану рада на овима изаћи ће специјални закон.

Чл. 5.

Руднике ће почети сама држава да експлоатише, или ће их офертно под закуп дати на извесно време каквом нашем или страном друштву.

Чл. 6.

Исто тако држава ће поступати и са бањама.

Чл. 7.

На сваки начин, ни у ком случају рудници у земљи не смеју лежати без експлоатације, а бање не смеју се више налазити у овом стању у коме су.

Чл. 8.

Како правила за експлоатацију рудника, тако и планове за бање, држава ће дужна бити у најкраћем року да направи.

Чл. 9.

Ко се прими да ову или ону нашу бању, са хотелима, квартирима, парковима и т. д. подигне, том ће се таква уступити на сопствено руковање за 20—30 година.

Чл. 10.

Приходи од примерних државних добара ићи ће на увећање државног буџета.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Чл. 11.

Приходи од цркава и манастирских добара, као и еснафски, употребљаваће се на издржавање занатлијских школа и болница у оном округу, у ком се ови приходи налазе. Те ће приходе контролисати стални окружни одбори и они ће се њима упућивати.

Чл. 12.

Овај закон ступа у живот од дана, кад га Краљ потпише. 6. новембра 1890 год. у Београду.

ПРЕДЛАГАЧ,
Атан. Вучковић,
НАР. ПОСЛАНИК.

ПОВУДА:

О великој користи, да се овакав закон што пре од Народне Скупштине усвоји, није потребно ни говорити. Наша материјална оскудица мора нас нагнати, да ово учинимо.

Атан. Вучковић,
НАР. ПОСЛАНИК.

ПРЕДЛОГ

закона о штетним радовима и изразима у друштву

Чл. 1.

Свуда и на сваком месту, како јавно, тако и тајно, најстрожије се забрањују сваке коцкарске игре, ма у ком виду оне биле.

Исто тако свуда и на сваком месту, па и на вашарима, забрањују се сви кучеберски и овима слични радови.

Ко противно томе уради, казниће се са 20 дана затвора, или са 50 динара глобе, као и гостионичар или кафеџија, који је ово дозволио.

Чл. 2.

За јавно бекријање и беспосличење, сваки ће се казнити са 10 дана затвора, или са 25 дин. у новцу; а кафеџија 5 дана затвора или 15 дин. у новцу.

Чл. 3.

За разво бекријање са разним севдалисањем: лупањем флаша, прекомерним певањем по сокацима, вођење свирача за собом, пуцање из пушака, пиштоља или револвера и т. д. — сваки ће се казнити са 20 дана затвора, или 50 дин. у новцу; а кафеџија са 10 дана затвора или 25 дин. у новцу.

За пуштање ђака у кафане, да играју карте и пију, и дозвољавање свирачима, певачицама, односно певачима и престављачима, да купе бакшише, кафеџије ће се казнити са 25 дин.

Чл. 4.

Ружна псовка на јавним местима, у друштву, казниће се са 5 дана затвора или 10 дин. у новцу.

Чл. 5.

Чиновници, како државни тако и самоуправни, који врше побројане радове у чл. 1, 2 и 3 овог закона, казниће се губитком службе.

Чл. 6.

Власти, које су надлежне да воде бригу о вршењу овог закона, па га не буду вршиле, казниће се са 200 динара.

Чл. 7.

Све, што се у кривичном закону не коси са овим наређењем о овим истуцима, остаје и даље у сили.

Чл. 8.

Закон овај ступа у живот, кад га Краљ потпише. 12 новембра 1890 год. у Београду.

ПРЕДЛАГАЧ,
Атан. Вучковић,
НАР. ПОСЛАНИК.

ПОВУДЕ:

У времену нашег друштвеног разлагања и деморализације, Народна Скупштина треба све строжије и строжије мере да примењује против сваког правца, који друштво све више и више скреће од правог његовог развитка и живота.

Атан. Вучковић.

ПРЕДЛОГ

закона о уштеди државних расхода и повећању државних прихода.

Члан 1.

Виша духовна лица јесу: митрополит и два почасна јереја. Митрополит нема никаквих додатака сем плате од 7.000 динара.

Почасним јерејима је плата равна садашњој архимандритској плати.

Члан 2.

У Србији не сме бити више од пет лица у положају окруж. начелника.

Свако лице вршиће дужност окр. начелника у три округа.

Члан 3.

Положај управитеља вароши у свему раван је положају среских начелника.

Члан 4.

Сваки срески начелник мора обављати своју дужност у садашња два или три среза.

Од овог позива ових лица зависаће број њихов у држави.

Члан 5.

Досадашње племенске титуле, противне Уставу, у војсци, укидају се, а остају само она звања, која условљавају положаје, са дужностима везане, као: четни, батаљони, пуковски, дивизијарски и т. д. командири.

Плата дивизијарног командира не сме бити већа од плате садашњег потпуковника.

У опште не сме се трошити на војску више од 7—8 милијона динара.

Додаци на исхрану официрских коња укидају се

Члан 6.

Сва досадашња конзулска звања укидају се, а остају само звања трговачких агената.

Трговачки агенти налазиће се само у Бечу, Пешти, Букурешту, Софији, Цариграду и Атини.

Плате трговачких агената не смеју бити веће од 6000 динара.

Трговачким агентима дозвољено је, да се, у месту где се налазе, занимају трговином.

Члан 7.

У касацији и апелацији уништавају се по три чланска места.

Члан 8.

Министар председник нема никаквих додатака.

Члан 9.

Чим се уведе самоуправни полиција, државна жандармерија уништава се.

Члан 10.

Народни посланици добијају седам динара дневно у име дијурне.

Члан 11.

Духовна семинарија (богословија) уништава се, а у место ове по договору министра просвете с архијерејским сабором, подиже се богословски факултет на Вел. Школи.

Члан 12.

Све учитељске школе затварају се, а место ових отварају се педагошки паралелни разреди при гимназијама.

Члан 13.

Конзисторије укидају се и власт ових прелази на грађанске судове.

Члан 14.

Чим се узакони власт „кметова судаца“ уништавају се пет првостепених судова.

Члан 15.

Манастирска имања и приходи од ових непосредно подлеже државној контроли.

Приходе од манастирских имања употребљује држава на државне цели.

Члан 16.

Сва лица, којих се положаји према овоме закону уништавају, долазе у пензију.

Члан 17.

Све пензионаре, који су према годинама старости, здрављу и способности употребљиви за рад, може држава одредити да врше извесне дужности.

Овака лица морају се примити и самоуправних дужности, за које су способна, када их за овакове у окружним срезovima или општинама изберу.

Члан 18.

Ако пензионари добију положаје са платом равној пензији, коју су имали, онда ће плата заменити пензију.

Ако добију положаје са платом мањом од пензије, коју су имали, онда ће им се та разлика у виду пензије издавати.

Члан 19.

Кад бивши пензионари понова дођу у пензију, онда ће им се у пензију рачунати и поновне године службе.

Право на пензије бивших пензионара у поновним службама рачунаће се спрам оних плата, које су у поновним службама имали.

Члан 20.

Све што се не коси са овим законом у разним нашим законима о свима овим стварима, остаје и даље у сили.

Члан 21.

Закон овај ступа у живот, кад га Краљ потпише.

4 новембра 1890 год.

у Београду.

ПРЕДЛАГАЧ

Атан. Вучковић

НАР. ПОСЛАНИК.

ПОВУДЕ:

Без ових рефорама наша ће држава не само вечито остати сапетљана, како економски, тако и финансијски, но ће, шта више, морати и пропасти. Да не би овога било, она данас тражи од нас очитих жртава, које драговољно морамо поднети на олтар њеног живота и развитка. Ове жртве траже од нас још и наше нове уставне реформе. С развитком самоуправног живота мање нужде имамо у државном туторству — у броју државних чиновника. С увођењем народне војске, морамо смањити бројну снагу сталне војске — морамо ову на минимум довести; а ово доводи до смањивања војног буџета. Ми смо принуђени да бацимо у пензију нашег митрополита, владике, конзуле, извесан број окр. и среских начелника, судија и т. д. и да ова лица с припадајућом им пензијом употребимо у разне државне и самоуправне дужности.

Кад све ово изведемо како ваља, па и неке непотребне заводе уништите, онда смо спасли отаџбину од сваке опасности.

Не заборављајмо да држава није никакав приватан завод, приватна фирма, да се може са својим финансијским операцијама шалити; јер и оваке установе у оваким приликама доживе туторство, а државе морају да доживе туторство од стране какве стране државе. Овакав тренутак за нас, био би раван највећој велеиздаји на свету, — велеиздаји, која би нашу државу до вечна времена сахранила.

У оваким опасним тренуцима, требали би да потражимо жртава и од самог престола — од Краља и његових намесника.

Атан. Вучковић

НАР. ПОСЛАНИК

ПРЕДЛОГ

Закон за личну безбедност, осигурање од разбојништва (хајдуклука) и олакшавање саобраћаја трговине

Чл. 1.

Слобода личности, гарантована Уставом, осигурава се овим законом на следећи начин.

Чл. 2.

На свима државним, окружним трговачким друмовима у земљи мора постојати друмска полиција.

Чл. 3.

На свака два сахата одстојања на реченим друмовима налази ће се по један стражар друмске полиције, који ће тај свој простор обилазити.

Чл. 4.

Друмска полиција у својој дисциплини подпада под војне законе.

Чл. 5.

Главни старешина друмске полиције, за сваки округ, јесте окружни управник друмске полиције.

Чл. 6.

Окружни управници друмске полиције управљају друмском полицијом у округу преко среских команданата друмске полиције.

Чл. 7.

Главне старешине друмске полиције, поставља Краљ на предлог војног министра од лица војног реда.

Чл. 8.

Среске команданте друмске полиције такође поставља Краљ на предлог министра војног.

Чл. 9.

И срески команданти друмске полиције морају бити лица од војног реда.

Чл. 10.

Министар унутрашњих дела прописује нарочита правила о служби друмске полиције.

Чл. 11.

Министар војни прописује нарочита правила о униформи друмске полиције.

Чл. 12.

Стражари друмске полиције морају своју дужност на ваљаним коњима обављати.

Чл. 13.

Сваки стражар друмске полиције мора сам себи о свом трошку коња набавити.

Чл. 14.

У службу стражара друмске полиције примаће се само она лица која су одслужила свој рок у стајаћој војсци и која уверењима осведоче да су примерног владања.

Чл. 15.

Сво издржање друмске полиције у једном округу, пада на терет самог тог округа.

Чл. 16.

Плате стражара друмске полиције регулисаће се особитим начином.

Чл. 17.

Године службе, проведене у друмској полицији, рачунају се као и у осталој војној служби.

Чл. 18.

За ревностну службу окружних управника друмске полиције, средњих команданата, нижих чинова и стражара ове, добијају се особита одличја, особите новчане награде и унапређења, покрај плата и чинова, који се имају.

Чл. 19.

Све ствари, односеће се на ревностну службу, регулисаће се нарочитим правилима, која ће прописати министар унутрашњих послова у договору са министром војним.

Чл. 20.

По мимо свега овога и код друмске полиције остаће испити, као и код остале војске, за унапређење.

Чл. 21.

У испите друмске полиције поред програма војног, морајући и програм полициски.

Чл. 22.

Министру унутрашњих послова оставља се, да води бригу о томе, који ће окрузи имати јачу, а који слабију друмску полицију.

Одобрено је да и каваљеристе, на случај потребе, последња три месеца рока своје службе, могу одслужити у служби друмске полиције и то са свима правима, која овој припада, изузимајући издржавања, одећа, плате и коња, јер ће све ово морати бити државно.

Чл. 23.

Окружни управници друмске полиције водиће бригу о томе, кад треба један округ са својом друмском полицијом да помаже другом.

Чл. 24.

Команде друмске полиције становаће у местима, где су центри и осталих окружних и средњих полициских власти.

Чл. 25.

Све команде друмске полиције стајаће у непосредном додиру са осталим полициским властима у земљи.

Чл. 26.

За вршење својих дужности друмска ће полиција добити налоге и упутства од свију полициских власти у земљи.

Чл. 27.

За лакше осматрање друмова, у даљини 1500 метара од ових, не сме бити ни једног дрвета, нити се у том одстојању сме, у сејати кукурузе.

Чл. 28.

По ради трговине сви окружни саобраћајни друмови морају се држати у највећој исправности у одношају свега — како до броте, тако и њуприја.

Чл. 29.

На свима овим друмовима, морају стојати двојаке белеге — једне, које ће показивати даљину једнога места од другога, а друге — на којима ће бити написана имена свију села, која се налазе у околини трговинских друмова и око ових.

Чл. 30.

Одговорност за исправност трговинских друмова, носе на себи окружни одбори.

Чл. 31.

Непосредни надзор за исправношћу у одношају свега на трговачким друмовима воде, као државне полициске власти, тако и друмска полиција.

Чл. 32.

Селске општинске полициске страже, као и варошке, уређују се такође по примеру друмске полиције, само што ће ове, сем коњаника, имати и пешаке.

Чл. 33.

Ниједна општина не сме имати мање од два полициска општинска стражара.

Општине од 200 — 300 пореских глава морају имати три полициска општинска стражара.

Преко овог броја на сваки 100 — 150 пореских глава долази по један полициски општински стражар.

Чл. 34.

Варошке општине имају варошке општинске полициске команданте — велике (које имају преко 50 општинских полициских стражара) у чину наредника, а мање (које имају од 50 — 10 општинских стражара) у чину поднаредника.

Чл. 35.

Исто тако и велике селске општине (које имају преко 20 општинских полициских стражара) имају полициске команданте, само што ће ови бити у чину поднаредника.

Чл. 36.

У малим селским општинама помоћник старешине општина биће у исто време и командант месне полициске страже.

Чл. 37.

Општински полициски стражари не смеју се употребљавати у послове општинског послужитеља, разносача наредаба и позива.

Чл. 38.

Општинске полициске страже непосредно врше наређења и заповести општинских полициских команданата и месних општинских полициских управа.

Чл. 39.

За бољу сигурност имаовине и живота у брдским местима, села се у овима, у року од три године, морају груписати и ушпорити на оном месту, које сама изберу.

Чл. 40.

Сва остала села у нашој држави, у року од пет година, морају се регулисати и са добрим путевима снабдети.

Чл. 41.

За осигурање од паљевина свака ће селска општина имати у свом атару извесне величине земљишта (склониште), која ће се споља ошанчити.

Чл. 42.

На том ће склоништу сваки из своје општине моћи да оставља сву своју стрмну храну у класу, сена и све остало из поља, паљевини подложно.

Чл. 43.

Овака се склоништа морају чувати и дању и ноћу са по једним до два стражара општинске полиције

Чл. 44.

По ради боље сигурности у варошима и варошицама — сва ова места у свима крајевима морају бити добро осветљена.

Чл. 45.

Селске општине морају бити добро осветљене на друмовима, око судница, школа и механа.

Чл. 46.

Овај закон ступа у живот кад га Краљ потпише.

4 новембра 1890 год.

у Београду

Предлагач

Антоније Вучковић

НАР. ПОСЛАНИК

ПОВУДЕ

www.uniliv.rs
 сигурност имаовине и живота и уставом је данас код нас обезбеђена. Да је било као што није, ово је требало и без овога одавно да је у нашој земљи изведено, како ваља, јер без овога нема живота, ни један народ, овакав закон одавно је био од преке потребе нашој држави, у којој народ непрестано пати од разбојништва и паљевина.

Склоништа по селским општинама која би се по овом закону завела, не само да би спасла наш народ од паљевина, но би њему још донела ту хасну, што би он могао да не врше одмах у пољу кад пожаре, но би своју стрмну храну довозио у склоништа, коју би, преко зиме, кад је докон, могао у овима да среди. На овај би начин народу остајало време, да с пољадуже све у своје време, а не, као досада, да га у пољу затиче киша и свакојаке неприлике с недовршеним радом.

Атан. Вучковић
 нар. посланик

ПРЕДЛОГ

Закона о презименима

Чл. 1.

Како рођена браћа, тако и браћа од стричева, њихова деца, унуци и т. д., сви мушки за у будуће остају при старом свом презимену, које је имао њин отац, односно дед, прадед, чукундед и т. д.

Чл. 2.

Нико не сме мењати своје презиме на друго које презиме из своје родбине или на које са стране, а најмање ће когод смети да узимље презимена места, река, брда и т. д.

Чл. 3.

Свештенство и учитељи морају на овај закон најстрожије пазити при крштењу и уписивању деце у школу.

Чл. 4.

Ко противно овоме закону поступи, искусиће законску казну.

Чл. 5.

Закон овај вреди ће, кад га Краљ потпише.

4 Новембра 1890 год.
 у Београду

ПРЕДЛАГАЧ

Атан. Вучковић
 нар. посланик.

ПОВУДА

У данашњем времену, када се живот народни почиње све више и више да развија, када се људи све више и више мењају, када се из једног краја настањују у друге удаљене крајеве да живе — мењање презимена има врло великих незгода. Лица разних презимена, а из једне фамилије, не знајући да су род, а не мислећи да на страни имају рода, могу се погрешно узети — венчати — што је врло штетљиво по род људски. Најзад, кад се мењају презимена, дешава се, да из фамилије когод умре ког би требао какав сродник, који на страни живи да наследи. А чим би овакав доказао своје право на наслеђство, ако не носи презиме свог сродника?

Закон о мењању презимена требао је одавно и код нас да ступи у живот. Њега се придржавају од најстаријих времена сви напреднији народи. Због овога видимо, да ови имају људи са презименима од неколико стотина година. А свега овога неби било, да није тај закон толико нуждан.

Атан. Вучковић
 нар. посланик.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

о уређењу судске, финансијске и управне општинске власти, као измене и допуне општинског закона

О општинско-судској власти.

Члан 1.

Општинско-судска власт издваја се овим законом од свију осталих општинских власти

Члан 2.

За судске општинске послове окружне скупштине бирају нарочита лица — *кметове судске*.

Кметови судски бирају се на три године.

На сваки 2000 пореских глава долази по један кмет судаца.

Члан 3.

Суђење је јавно код кметова судаца и подлежи јавној критици у свима процесима.

Кметови судци суде спорове до 2000 динара; њима ће се придодати још и омањи послови од првостепених судова.

Члан 4.

Нико се не може изабрати за кмета судца, који није познат са своје судске способности и који није свршио најмање шест разреда каке средње школе, или није положио нарочити испит за ово звање.

Програм испита за кметове судце одредиће нарочита комисија.

Члан 5.

По истеку рока, кмет судаца може и даље ову дужност обављати, ако га окружна скупштина понова избере.

Члан 6.

Дужности кметова судаца ствариће се одмах у варошким општинама, а тек кроз три године у сеоским.

Границе и величине судских општина, кметова судаца одређује окружна скупштина.

Члан 7.

Апелате против пресуда кметова судаца разбирају се на среском скупу кметова судаца целога среза, који ће се једанпут недељно у одређеном месту састајати. А сваке године срески скуп кметова судаца бира себи председника.

Члан 8.

На среском скупу кметова судаца не може учествовати онај кмет судаца, против пресуде ког је апелата поднесена.

Члан 9.

Величине и границе судских општина у окрузима одређују окружне скупштине.

Члан 10.

Плате кметова судаца одређују се особитим законом.

У одношају повишица и пензија кметова судци подпадају под закон *о државним и самоуправним службама у опште*. Они су одговорни за незаконито примењивање законских наређења као и судије првостепеног суда.

II

О општинско-финансијској власти.

Члан 11.

За вођење бриге, како о државном окружном и среском порезу и прирезу, тако и о општинском прирезу, окружне скупштине бирају нарочита лица — самоуправне порезнике

Члан 12.

На сваки 3000 пореских глава долази по 1 самоуправни порезник.

Члан 13.

Нико не може бити изабран за самоуправног порезника, који није познат, са своје рачунске способности или није свршио најмање шест разреда каке средње школе, или није положио нарочити испит за ово звање, ког ће се програм законом одредити.

Садашњи државни порезници имају преча права на пореска места од осталих, ако испуњавају ове услове.

Члан 14.

Величине и границе самоуправних финансијских општина у окрузима одређују окружне скупштине.

Члан 15.

Контролу над самоуправним порезницима водиће државни финансијски органи и стални окружни одбори.

Члан 16.

Нарочитим законом одредиће се начин рада и одговорности самоуправних порезника.

Члан 17.

Плате самоуправних порезника, одредиће се особитим законом.

У одношају повишица и пензија самоуправни порезници подпадају под закон о државним службама у опште.

Члан 18.

Самоуправни порезници морају водити спискове од права на занимања, од имовног стања грађана, од дуговања, од осигурације дугова, од разних уговора и од преноса имања.

Самоуправни порезници не смеју никакву потврду извршити без гаранције дугујуће стране.

Самоуправни порезници извршују потврду танија, преноса имања, облигација, ортачких и осталих уговора, меница и т. д.

Члан 19.

Самоуправни порезници дужни ће бити свакомесечно шљати извешћа и приходе окружним благајницама и сталним окружним одборима. Самоуправни порезници казни ће се робијом за утају новаца.

III.

О општинско-управној власти

Чл. 20.

Општински зборови не обављају у општинама никакве друге послове, сем што бирају одборнике и дају овима или отказују поверење.

Чл. 21.

На одборницима лежи потпун задатак преставништва сваке општине; они су дужни општинским зборовима да полажу рачуне.

Чл. 22.

Одборници бирају тајним гласањем управу сваке општине.

Чл. 23.

Управа сваке општине састоји се из старешине општине и његовог помоћника.

Чл. 24.

Управа општине може да врши само оно, што је општински одбор решно, а према овоме она је непосредно општинском одбору и одговорна.

Чл. 25.

У већим варошким општинским управама општински одбори бирају још деловођу, рачуновођу и касира.

Непосредна одговорност над овим лицима пада на старешине општине. За проневерење општинских новаца општински часници казниће се робијом од 20 година.

Чл. 26.

Избор општинских старешина и њихових помоћника вршиће општински одбори сваке треће године.

Чл. 27.

Нарочитим законом одредиће се круг рада и одговорности општинских старешина и њихових помоћника.

Чл. 28.

Све што се не коси с овим законом, у закону о уређењу општина, срезова и округа, остаје и даље у снази.

Чл. 29.

Закон овај ступа у живот кад га Краљ потпише.

12 Новембра 1890 год.

у Београду.

Предлагач
Атанасије Вучковић
нар. посланик

ПОВУДЕ

Општине у маломе представљају собом државице, јер све гране народног живота из њих потичу, у њима се рађају и умру; кад се развитак ових у овима задржи, онда он и у држави ишчезне. Биле су код нас велике општине, па није ваљало; дошли смо на мале, па и ове опет не ваљају. Шта је то да код нас све не ваља, што урадим? — Мономорфизам и монократизам у општинама. Ми нећемо да чујемо, да има нешто што треба да буде велико у општинама, а има нешто што треба да остане онако како је.

1.) Да би се начело праве уставности спровело у цео друштвени организам — потребно је да општински зборови немају никаквог другог посла, но само да бирају одбор; потребно је да се општинска управа само од стране одбора бира и од ове непосредно да зависи.

2.) Да би се уколико толико остварило начело поделе рада, без ког ниједна друштвена организација није савршена и не може опстати — потребно је да се учини подела рада и у најважнијим струкама општинским — да се на прво време издвоји барем финансијска и судска струка, које потребују нарочите спремне људе.

Овом би се поделом могла да осигура лична безбедност, да осигура и убрза правда и да се тачно врше општинске финансијске операције.

С увођењем звања „кметова судаца“ облакшаће се у многоме судска процедура у општинама, а са недељним скупом целог среза кметова судаца, који ће скупи представљати апелационо тело за нарничне послове по општинама, осигураће се правда.

Атанасије Вучковић
нар. посланик

ПРЕДЛОГ

закона о колонизацији св страним сељацима код нас и о извешљању наших сељака на страну

I

О колонизацији.

Чл. 1.

Држава ће одредити једну стручну комисију, која ће тачно одредити, која се места од државних, манастирских и општинских имања, у којим крајевима могу да колонизирају и у каквој количини.

Друга ће комисија решити, за које су пољске-привредне гране сва та места (имања) најгоднија за сточарство, пчеларство, винарство, рибарство, свиларство, баштованство и т. д. и у којој се количини свако од ових може развијати.

Чл. 2.

Кад се сав овај посао сврши држава ће објавити цео овај резултат са којим бројем фамилија свако од одређених имања има да се колонизира, које место, са којим бројем фамилија треба да је заступљено у овоме, кака је која земља, која се за ово даје и колико се свакоме од колонизатора даје.

Чл. 3.

Колонисти уживају ове привилегије — свакоме одређена земља, која му у део припада, даће му се у сопственост и неће за 10 година плаћати никаквих пореза и приреза.

Чл. 4.

Позиве за колонизацију држава ће послати: у Швајцарску и Холандију — за сточарство и свиларство; у Француску — за винарство и виноградарство; у Италију са сирарство; у Германију — за земљоделство, пчеларство, шећерну репу и ланарство; у Шпанију — за овчарство; у Француску и Енглеску за вештачко расплођавање риба.

Чл. 5.

У својим позивима држава ће јавити, да је сваки колонизатор пре свега дужан, да поднесе уверење од власти свога места, каког је владања, са којим имањем жели доћи и за коју

је грану пољске привреде највичнији — да ли за свиларство или за градарство и т. д.

Чл. 6.

С оваким лицима у одређеном броју, држава ће почети да колонизира одређена места најдаље кроз једну годину дана.

Чл. 7.

Колонисте држава ће, према потреби, у свему дужна бити да потпомаже, док они људски не отпочну своје радове.

II

За изашиљање наших сељака у стране земље

Чл. 8.

Свака окружна скупштина бираће сваке године најмање по три лица од најбољих и највичнијих сељака у извесним пољско-привредним гранама.

При избору оваких лица окружне се Скупштине имају управљати према томе, које су гране пољске привреде у ком је округу најпотребније, свиларство, сточарство, винарство или која друга.

Према овоме ужички округ имао би бирати лица за сточарство и свиларство; крајински за винарство и сточарство; окрузи, који имају равница и брда за сточарство, пчеларство и земљоделство; равнички окрузи — за пољоделство, баштованство и свиларство.

Чл. 9.

Сва овакова лица, изабрата од окружних скупштина, за ове цели држава ће упућивати у она места страних држава, где су ове гране пољске привреде најбоље развијене.

Чл. 10.

За упућивање ових лица у овакова места, држава ће предходно израдити дозволу од оних сопственика примерних имања, на која се упућују.

Упућивање ово вршиће се сваке године у пролеће.

Чл. 11.

Трошкови за издржавање послатих сељака падаће на терет окружних скупштина.

Свакоме од ових окружна скупштина одобриће по 100 динара месечно.

Чл. 12.

Кад се овакови сељаци са стране врате, окружне ће их скупштине, ако буде потреба, подпомагати у свом раду, који су на страни изучили.

Чл. 13.

Закон овај ступа у живот кад га Краљ потпише.

2 Новембра 1890 год
у Београду.

ПРЕДЛАГАЧ

Атан. Вучковић
народ. посланик.

ПОВУДА :

да се овај предлог усвоји јесте та, што би се само практичним начином могле код нас све гране пољске привреде истински да развијају.

Атан. Вучковић
нар. посланик.

ПРЕДЛОГ

закона о изменама и допунама о варошким грађевинама, пијаћим водама, калдрмама и варошком осветљењу.

Члан 1.

У свима местима, која су за вароши проглашена и која се за ове прогласе, општински одбори ових морају донети своја решења, које крајеве у овима проглашују за главне.

У местима, која се већ као вароши сматрају, општински одбори ова своја решења имају огласити најдаље до 1-ог Априла идуће године.

Члан 2.

У главним варошким крајевима могу се подизати само најбоље зграде, а никако које какве страћаре и плетаре.

Члан 3.

Варошке општинске власти дају одобрења за подизање грађевина у главним крајевима варошким.

Члан 4.

Варошки сопственици у пријавама својима, којима траже одобрење за подизање грађевина у главним варошким крајевима, морају казати, за коју употребу желе да подижу грађевине; колико ће ове да буду високе и од каквога ће материјала да се праве на тим местима.

У грађевинама главних варошких крајева не смеју бити никакве радње које производе разна лупања, трескава и остале које производе узнемиравање света.

Министар грађевина прописује особита правила које се и какве се грађевине имају подизати у главним варошким крајевима и са каквим радњама.

Члан 5.

У чаршијама варошких грађевина морају постојати тротоари.

Ниједан тротоар у варошима не сме бити ни од кога ничим запружен — не сме ничим спречавати слободан пролаз пешака.

Члан 6.

Вароши се морају бринути за спровод здраве пијаће воде. Јер ни под којим условом варошке воде не смеју бити нездраве.

Брига о пијаћим водама у варошима поверава се општинским варошким лекарима. Они ће бити дужни затворити сваку нездраву пијаћу воду у вароши.

Контролу над варошким општинским лекарима у савесном вршењу овога посла водиће срески лекари.

Исто тако на овај начин и под овом контролом варошки општински лекари одговорни су и за остале санитарске ствари у варошима, — за нечистоћу, проституцију и т. д.

За свако нетачно вршење свога посла варошки општински лекари казниће се са 150 динара.

Окружни лекари водиће надзор над тачним вршењем своје контроле среских лекара над варошким општинским лекарима.

За нетачно вршење своје контроле над варошким општинским лекарима срески ће се лекари казнити са 300 дин.

Члан 7.

Све вароши морају имати добре калдрме или добре насипе (по малама) и морају бити на свима важнијим тачкама свакога совака добро осветљени, као и на свакој улици на њеном почетку и свршетку.

Старешине варошких општина казниће се са 300 динара, а после све са 600 динара ако се овај закон о овоме тачно не врши.

Члан 8.

Закон овај ступа у живот кад га Краљ потпише.

11 новембра 1890 год.
у Београду

ПРЕДЛАГАЧ

Атан. Вучковић
народни посланик.

Велика корист од овакових закона не требује никаквих доказа.

Атан. Вучковић
народни посланик.

ПРЕДЛОГ

Закона о изменама и допунама закона о порези и о таксеним маркама.

Чл. 1.

Сви станови у варошима, како од тврдог, тако и од слабог материјала, у коме обитавају сопственици кућа, деле се према собама у овима, према броју прозора у овима и

према њеној квадратској метарској величини на четири класе.

Прве су класе станови од 6 соба па на више; од 15 прозора, па на више; и који имају величину од 15 кв. метара па на више.

Друге су класе станови од 4 собе па до 6; од 8 прозора, па до 15 и од 35 кв. метара па до 50.

Треће су класе станови од 3 собе, од 6 прозора, па до 8 и од 20—35 кв. метара величине.

Четврте су класе од једне до три собе; од 3 до 6 прозора и од 10—20 кв. метара величине.

Чл. 2.

Према класама сопственика варошких становника приход од њихових станова рачунаће се овако:

У Београду од прве класе — 5000 динара; од друге — 3000 динара; од треће — 1500 динара; а од четврте — 800 динара.

У Крагујевцу, Нишу, Шапцу и Пожаревцу годишњи приход од класа сопственика варошких станова рачуна се овако:

Од прве класе — 3000 динара; од друге 1000 динара, од треће 800 динара; а од четврте 300 динара.

У осталим варошима годишњи приход сопственика станова рачуна се овако:

Од прве класе 2000 динара; од друге 800 динара; од треће 500 динара; и од четврте 200 динара.

Члан 3.

Станови варошких сопственика кућа, који имају један од услова, избројаних у чл. 1. овог закона за одређивање класа сопственика варошких станова, рачунају се у оне класе у коју класу тај услов долази.

Члан 4.

У свима класама годишњи приход сопственика варошких станова од слабог материјала рачунаће се са 10% мање од прихода сопственика варошких станова од тврдог материјала.

Члан 5.

У стан сопственика варошких кућа рачуна се онај квартал, у ком сам кућни газда станује заједно с коњком, кујном пшеницом и собом за млађе, па било све ово последње под једним кровом са станом самог кућнег газде или не.

Члан 6.

Ниједна зграда и грађевина и ниједно покретно и непокретно имање не могу се друкше под кирију издати, док се о овом не направи уговор и док се овај код порезника не потврди.

Члан 7.

Никакви се зајмови и задуживања не могу учинити док се облигације или менице о овоме код порезника не потврде.

Од овога се изузимају зајмови, који се чине код државе или разних друштвених кредитних установа.

Члан 8.

Нико се ни с ким не може ортачити, док о овоме уговор не направи и овај код порезника не потврди.

У оваким уговорима мора се казати изрично сума, са којом се ортаклућ обавља.

Члан 9.

Трговци, мајстори и газде што држе момке и калфе морају своје уговоре о погодби с овима код порезника потврдити.

Члан 10.

Непосредна пореза трговаца, дућанџија, механџија и осталих овима сличних, рачунаће се још и према броју момака, који ови у својим радњама држе, и то, на сваког момка или калфу по 10 динара годишње.

Члан 11.

На зграде, у којима ће се продавати фирне прерађевине плаћа се сваке године 3000 динара.

Члан 12.

За право механско гостиница I класе плаћа се у Београду сваке године по 3000 динара; у Нишу, Крагујевцу, Шапцу и Пожаревцу — 2000, у осталим варошима — 1000 динара.

За право механско гостиница II класе плаћа се у Београду сваке године 2000 динара; у Нишу, Крагујевцу, Шапцу и Пожаревцу — 1000 дин. у осталим варошима — 500 дин.

За право механско гостиница III класе плаћа се у Београду сваке године — 1000 динара; у Нишу, Крагујевцу Шапцу и Пожаревцу — 500 дин; у осталим варошима 250 дин.

Члан 13.

За преглед механских и кафанских зграда и добијање механског и кафанског уверења од механа и кафана прве класе плаћа се 3000 динара; од механа и кафана друге класе 2000 динара; а од механа и кафана треће класе — 1000 дин.

Члан 14.

За право гостиничарско гостиница прве класе плаћа се у Београду сваке године 2000 дин; у Нишу, Крагујевцу, Шапцу и Пожаревцу 1000 динара; а у осталим варошима — 800 динара.

За право гостиничарско гостиница друге класе плаћа се у Београду сваке године 1500 динара; у Нишу, Крагујевцу Шапцу и Пожаревцу 800 динара; а у осталим варошима 500 динара.

За право гостиничарско гостиница треће класе плаћа се свуда 500 динара, сваке године.

Члан 15.

За право кафанско плаћа сваке године сваки кафаница 1200 динара.

Члан 16.

На новац што га приватна лица дају под интерес, плаћа се пет од сто годишње порезе.

Члан 17.

Лица, што живе од приватних зарада: сензали, приватни учитељи, литератори, разни пискарачи и тд. плаћаће непосредну порезу према класи станова, у којима станују и то: 200 динара, ако станују у стану прве класе, 100 динара, ако станују у стану друге класе; 50 динара, ако станују у стану треће класе, и 30 динара, ако станују у стану четврте класе.

Члан 18.

Кочијаши и рабаџије плаћају од нара коња и волова 10 динара непосредне порезе.

Члан 19.

Сопственици ситне стоке — оваца, коза и свиња плаћају од сваког комада по 20 пара пореских годишње непосредне порезе; од вола — $\frac{1}{2}$ динара, а од коња — шест гроша годишње.

Члан 20.

Продавци, што на рукама продају, као телали, пињари и овима слични, плаћају 10 дин. непосредне порезе.

Члан 21.

За изигравање циркуса и комедија, као и за показивање менаџерија, плаћа се дневно по 100 динара.

За свирање оркестра по гостиницама и кафанама, за певање певачица и давање престава, газде од ових завода плаћају дневно по 70 динара, а за свирање обичних музика-ната — по 30 динара.

Музиканти пак, певачице односно певачи, и разни представљачи, за сваки ред плаћају дневно по 20 динара.

Члан 22.

Ко поступи против чланова 6, 7, 8 и 9-ог овог закона казниће се са оном сумом на коју је погодба између уговорених страна углављена и то тако, да половину од те суме сноси једна, а половину друга страна.

(НАСТАВИТЕ СЕ)